

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-
методичної роботи

професор Роман ВЕРНИДУБ

20 25 р.

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА
НАУКОВО-ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ
(назва навчальної дисципліни)

для освітніх програм

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Київ – 2025

с.р.м.

Укладачі програми:

Блинова Ірина Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Пугач Юлія Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української й іноземних мов та методик викладання в початковій і дошкільній освіті педагогічного факультету;

Стоян Тетяна Андріївна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії міжнародних відносин та гуманітарних дисциплін історичного факультету;

Яременко-Гасюк Олена Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов природничого факультету.

Рецензенти:

Бельмаз Я. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології Комунального закладу “Харківська гуманітарно-педагогічна академія”;

Балабан О. О., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германських мов факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Науково-методичної ради УДУ імені Михайла Драгоманова «27» серпня 2025 р.. протокол № 11.

Затверджено Вченою радою УДУ імені Михайла Драгоманова

«28» серпня 2025 року, протокол № 1

I. Пояснювальна записка

Програма навчальної дисципліни “Іноземна мова науково-професійного спрямування” для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблена згідно з освітніми програмами підготовки фахівців непедагогічних спеціальностей.

Метою викладання навчальної дисципліни “Іноземна мова науково-професійного спрямування” є вдосконалення у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здатності до іншомовного усного і письмового професійного спілкування у типовому академічному та професійному середовищі шляхом формування комунікативної компетентності на рівні B2.

II. Орієнтовний тематичний план

	Назва навчальної дисципліни, шифр за навчальним планом та кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	лекції	семінарські	практичні	СРС	Аудиторні	лекції	семінарські	практичні	СРС
1.	Іноземна мова науково-професійного спрямування, ЗП03, 3 кредити ЄКТС	22 (1-ий семестр) / 20 (2-ий семестр)	12		10 (1-ий семестр) / 8 (2-ий семестр)	68 (1-ий семестр) / 70 (2-ий семестр)	10	6		4	80
	Разом:	22 (1-ий семестр) / 20 (2-ий семестр)	12		10 (1-ий семестр) / 8 (2-ий семестр)	68 (1-ий семестр) / 70 (2-ий семестр)	10	6		4	80

III. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Іншомовний науковий комунікативний дискурс.

Тема 1.1. Іншомовний науковий текст та його жанри.

Тема 1.2. Наукова усна та письмова комунікація.

Лексичний блок. Вокабуляр теми: термінологія в науковій комунікації, основні методи роботи з фаховими академічними текстами: перефразування, узагальнення, синтез, цитування, класифікування, цитування та посилання; подання на грант, правила написання повідомлень на конференції.

Граматичний блок. Активізація граматичного матеріалу фахових текстів та статей.

Читання. Пошукове читання з визначеною швидкістю без словника, вивчаюче читання із використанням словника.

Переклад. Переклад та аналіз професійно орієнтованих іншомовних джерел, переклад та аналіз використаних термінологічних конструкцій.

Опрацювання іншомовної статті. Переклад іншомовної оригінальної статті,

укладання лексичного та термінологічного словників, складання історіографічної добірки з теми наукового дослідження та її аналіз.

Усне мовлення. Професійно орієнтована наукова комунікація. Виступ на конференції, круглому столі, семінарі, вебінарі; участь у дискусії; презентація проєктів.

Писемне мовлення. Огляд статті, особливості інформаційної статті та академічного наукового стилю, методи наукового дослідження, структура дослідження (вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки). **Види письмових текстів:** відгук, реферат, доповідь, письмовий переклад, анкетування, діаграми, графіки, написання анотації (*Abstract*) та ключових слів (*Keywords*) іноземною мовою до наукової статті.

Аудіювання та робота з відеоматеріалами. Узагальнююче та вибіркоче аудіювання аудіо- та відеоконференцій іноземними мовами.

Модуль 2. Академічне іншомовне письмо.

Тема 2.1. Види академічного письма.

Тема 2.2. Структура наукового дослідження (на прикладі магістерської роботи).

Лексичний блок. Вокабуляр теми: тези, стаття, дисертація, дипломна робота, курсова робота, типи академічного есе (описове, аналітичне, критичне, переконуюче) та його структурні елементи, особливості формату різних типів і жанрів академічних джерел.

Граматичний блок. Метамова дослідження. Особливості типових граматичних структур академічного письма.

Читання. Пошукове читання (з підбору професійно орієнтованої інформації); переглядове, ознайомлювальне та вивчаюче читання професійної літератури з урахуванням особливостей онлайнових джерел.

Переклад. Переклад та аналіз фахової іншомовної літератури, переклад та аналіз використаних термінологічних конструкцій.

Писемне мовлення. Реферативна доповідь: формулювання мети та завдань дослідження; структура академічного тексту; презентація доповіді, проєкту: візуальні засоби текстового оформлення за допомогою онлайнових платформ.

Види письмових текстів: есе; тези; стаття; анотація (*Summary*) іноземною мовою як складова частина магістерської роботи, її основні структурні елементи (тема наукової роботи, актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, теоретичне та практичне значення, новизна, методи дослідження).

Аудіювання та робота з відеоматеріалами. Узагальнююче та вибіркоче аудіювання аудіо- та відеоконференцій іноземними мовами.

IV. Інформаційні ресурси

Англійська мова

1. Жаботинська С. А. Англомовні кліше наукового тексту: тезаурус. (Матеріали для курсу з академічного письма). Київ: УАКЛіП, 2015. 72 с.
2. Alexander L.G. Longman Advanced Grammar. Reference and Practice. Longman. 2020. 308 p.
3. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. L.; NY, 2015. 283 p.
4. Bottomley J. Academic Writing for International Students of Science. London, New York: Routledge, 2022. 220 p.
5. Evans V. Successful Writing. Upper-intermediate. Berkshire: Express publishing, 2011. 138 p.
6. Graff G., Birkenstein C. They Say / I Say: The Moves That Matter in Academic Writing. N. Y., L.: W. W. Norton, 2021. 245 p.
7. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, UK: Pearson Education, 2020. 1949 p.
8. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. 176 p.
9. Redman S. English Vocabulary in Use. Cambridge University Press. 2017. 228 p.
10. Scientific and Educational Dimensions of Natural Sciences: Scientific monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2023. 740 p.
11. Sword H. Stylish Academic Writing. Harvard: Harvard University Press, 2019. 240 p.
12. Wallwork A. English for Academic Research: Writing Exercises. New York: Springer, 2016. 377 p.
13. Wallwork A. English for Presentations at International Conferences. Basel: Springer, 2016. 150 p.
14. Advice on Academic Writing. URL: <http://www.utoronto.ca/writing/>
15. BBC Learning English. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>
16. Britannica. URL: <https://www.britannica.com/>
17. British Council. URL: <http://www.britishcouncil.org/>
18. English for Science. URL: <http://www.hut.fi/rviltmi/EST>
19. Yachontova T.V. English Academic Writing. URL: https://iq.vntu.edu.ua/fm/fdb/1080/Yakhontova_textbook.pdf

Німецька мова

1. Ланге А., Сушко-Безденежних М. Г. Наукове писемне мовлення у вищій школі (практичні поради): навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2020. 322 с.
2. Dettmann M., Bense R. Der Wegweiser zum wissenschaftlichen Arbeiten: für Studium, Fernstudium und Praxis. Bremen: Apollon University Press, 2018. 202 s.
3. Fischer S. Erfolgreiches wissenschaftliches Schreiben. W. Kohlhammer GmbH, 2019. 218 s.
4. Franck N. Handbuch Wissenschaftliches Schreiben: Eine Anleitung von A bis Z. Brill / Schöningh, 2022. 231 s.

5. Hirsch-Weber A., Scherer S. Wissenschaftliches Schreiben und Abschlussarbeit in Natur- und Ingenieurwissenschaften: Grundlagen – Praxisbeispiele – Übungen. UTB, 2016. 216 s.

6. Kornmeier M. Wissenschaftliches Schreiben leicht gemacht: Für Bachelor, Master und Dissertation. Verlag: Haupt, 2013. 355 s.

7. Lindenlauf F. Wissenschaftliche Arbeiten in den Ingenieur- und Naturwissenschaften: Ein praxisorientierter Leitfaden für Semester- und Abschlussarbeiten. Springer Fachmedien Wiesbaden, 2022. 200 s.

8. Moll M., Thielmann W. Wissenschaftliches Deutsch – Gute Texte schreiben: Ein Übungsbuch. Verlag: UVK Verlag, 2022. 264 s.

9. Die deutschen APA-Richtlinien / Bachmann H., Theel M. URL: <https://www.scribbr.de/zitieren/handbuch-apa-richtlinien/>

10. Gutes Wissenschaftliches Arbeiten statt Plagiate und Täuschung. URL: <https://www.uni-giessen.de/studium/lehre/plagiate/infoplagiate>

11. Registry of Open Access Repositories. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Registry_of_Open_Access_Repositories

Французька мова

1. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.

2. Boch F., Frier C. Écrire dans l'enseignement supérieur. Des apports de la recherche aux outils pédagogiques UGA Éditions, 2015. 334 p.

3. Bonenfant J., Chort G., Antier M., Guilloux M., Dollez C., Pons S. Alter Ego 4. Méthode de français (Niveau B2). Hachette Français Langue Étrangère, 2015. 224 p.

4. Evulu O. J.-V. Rédiger et Publier un article scientifique. Éditions universitaires européennes, 2022. 96 p.

5. Fabre I., Bonasio R. L'écriture scientifique: Entre dimension individuelle et dimension collective – contributions collaboratives de doctorants et d'enseignants-chercheurs. Paris: L'Harmattan, 2015. 224 p.

6. Garnier S., Savage D.L. Rédiger un texte académique en français : règles grammaticales, règles d'usage, exercices d'entraînement, corrigés: Niveau B2 à C2. Ophrys, Paris, 2018. 256 p.

7. Glaud L. Grammaire essentielle du français. Paris: Didier, 2015. 287 p.

8. Lindsay D., Poindron P. Guide de rédaction scientifique. Editions Quæ, Versailles, 2011. 160 p.

9. Rahmoun N. Savoir rédiger un manuel scientifique. Edilivre, 2014. 55 p.

10. Guide pour la rédaction d'un travail universitaire de 1er, 2e et 3e cycles. URL: <https://www.hec.ca/cfla/francais/document/guide-redaction-travail-cycles.pdf>

11. Guide pour rédiger une bibliographie et citer ses sources. URL: <https://www.cmaisonneuve.qc.ca/wp%20content/uploads/2015/09/Guide-pour-rediger-une-bibliographie-et-citer-ses-sources-afin%20d%E2%80%99eviter-le-plagiat.pdf>

12. Le style académique: comment le respecter? URL: <https://www.scribbr.fr/elements-linguistiques/style-academique/>

13. Guide d'aide à la rédaction d'un essai. URL: https://lklivingston.tripod.com/essay/basic_essay_french.pdf

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму

з дисципліни «Іноземна мова науково-професійного спрямування»
для освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(укладачі: Блинова І.А., Пугач Ю.М., Стоян Т.А., Яременко-Гасюк О.О.)

Пропонована навчальна програма побудована за принципом кредитно-модульної системи організації навчального процесу та орієнтована на потреби майбутнього фахівця. Сучасні вимоги до підготовки магістра потребують від нього перш за все бути плідним учасником міжкультурної комунікації і мати необхідні навички та вміння професійного, ділового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, бути спроможним оволодіти новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Все це підвищує попит на кваліфікованих випускників (фахівців), які вільно володіють іноземною мовою, та обумовлює необхідність вивчення дисципліни «Іноземна мова науково-професійного спрямування» з акцентом на академічному спрямуванні.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, мету, орієнтовний тематичний план, зміст навчальної дисципліни, інформаційні джерела для вивчення курсу.

Мета цього курсу передбачає оволодіння іноземним науковим дискурсом, необхідним для формування у здобувачів професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) на рівні B2 з метою забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Структура курсу складається з 2-х модулів у 1-му/2-му навчальному семестрі. Програма навчальної дисципліни охоплює наступні модулі, що уможливорює повноцінну й адекватну участь здобувачів у освітньому і професійному житті як на національному, так і міжнародному рівнях:

1. Іншомовний науковий комунікативний дискурс.
2. Академічне іншомовне письмо.

Рецензована навчальна програма для студентів-магістрантів є актуальною, відповідає вимогам і може бути рекомендована до впровадження в освітній процес.

Рецензент:

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри германських мов
факультету іноземної філології
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

Олена БАЛАБАН

Підпис Балабан О.О.
завіряю Декан факультету
іноземної філології

Леміш Н.Є.

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальну програму

з дисципліни «Іноземна мова науково-професійного спрямування»
для освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,
розроблену доц. Блиновою І.А., доц. Пугач Ю.М., проф. Стоян Т.А.,
доц. Яременко-Гасюк О.О.

Рецензована навчальна програма укладена відповідно до освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. Вона містить пояснювальну записку, мету; орієнтовний тематичний план, зміст навчальної дисципліни, інформаційні джерела, якими можна користуватися у процесі вивчення курсу.

Пропонована навчальна програма охоплює змістовні аспекти підготовки фахівця та передбачає певні види навчальної діяльності, спрямовані на оптимізацію засвоєння мови та формування навичок оперування мовним матеріалом, розвиток мовленнєвих і комунікативних вмінь. Програма передбачає підвищення рівня знань здобувачів з іноземної мови через вивчення нових лексичних одиниць та мовних штамів; опанування мовленнєвого етикету в умовах фахової діяльності. Матеріал, що пропонується до вивчення, забезпечує опрацювання відповідного кола професійно-орієнтованих ситуацій у межах іншомовного наукового дискурсу. Здобувачі отримують необхідні знання та навички для створення власного академічного письмового тексту, зокрема магістерського дослідження.

Структура програми логічна, послідовна і добре продумана, матеріал викладено у відповідності до вимог і завдань, які висувуються перед вищою школою на сучасному етапі її розвитку. Пропонована навчальна програма з дисципліни «Іноземна мова науково-професійного спрямування» може бути рекомендована до впровадження в навчальний процес у закладі вищої освіти з метою формування професійних компетентностей здобувачів магістерського рівня відповідно до кваліфікаційних вимог.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри іноземної філології
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Ярослава БЕЛЬМАЗ

Підпис *Ярослава Бельмаз*
Засвідчую *Віра Богдан*
Начальник відділу кадрів *В.М.Д.*
« 26 » 08 2025 рік

